

NVAO
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 85498
2508 CD Den Haag

Den Haag, 10 mei 2016

Geacht bestuur,

In juni 2015 heeft een door u ingesteld panel een beperkte Toets Nieuwe Opleiding uitgevoerd voor de nieuwe wo-bacheloropleiding Philosophy, Politics and Economics (dossiernummer 003700). Dit panel heeft een positief advies onder voorwaarden aan u uitgebracht over deze opleiding. De voorwaarden die werden gesteld, luiden als volgt:

- 1. De opleiding dient de structuur van de coördinatie te herzien. Daarbij dient het beleid en de structuur te waarborgen dat de coördinatoren, reeds bij de start van het aanbieden van het programma, over voldoende autoriteit, ervaring, middelen en toegewezen uren beschikken om het programma op een adequate manier aan te sturen en verder te ontwikkelen.*
- 2. De opleiding dient te beschikken over of uitzicht te hebben op huisvesting waarin het beoogde kleinschalig en intensief onderwijs kan plaatsvinden en die voldoende ruimte biedt voor de ontwikkeling van de community van docenten en studenten en van studenten onderling. De opleiding dient een concreet en adequaat beleid te hebben om deze community tot ontwikkeling te laten komen.*

De NVAO heeft op 30 september 2015 een positief besluit onder voorwaarden vastgesteld voor genoemde opleiding, met de aantekening dat binnen één jaar een herbeoordeling op de in dit besluit genoemde voorwaarden moet plaatsvinden. Op 14 maart 2016 heeft de NVAO van de Vrije Universiteit Amsterdam documentatie ontvangen waarin de instelling op de genoemde voorwaarden ingaat. Het panel heeft zich aan de hand van deze documenten voorbereid op de herbeoordeling ter toetsing of aan de neergelegde voorwaarden is voldaan. De panelleden die het oorspronkelijke advies hebben opgesteld zijn op twee leden na door de NVAO benoemd voor de beoordeling van de voorwaarden. Zij hebben hun voorlopige bevindingen per e-mail uitgewisseld. Op 20 april 2016 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Voorafgaand aan de gesprekken heeft het panel overlegd en vragen opgesteld. Na afloop van dit bezoek hebben zij de bevindingen onderling besproken en vertaald naar conclusies, die in voorlopige vorm aan de instelling mondeling zijn meegedeeld. De gesprekken zijn in het Engels gevoerd. De secretaris heeft op basis hiervan een advies opgesteld voor herbeoordeling van de opleiding (zie bijlage 1).

Op grond hiervan komt het panel tot de conclusie dat de opleiding in toereikende mate heeft voldaan aan de gestelde voorwaarden. Het panel beoordeelt daarmee de onderwijsleeromgeving als voldoende (standaard 2) en adviseert om het eindoordeel over de toets nieuwe opleiding als positief te beoordelen. Voor een verdere onderbouwing van het paneloordeel verwijs ik naar bijlage 1.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr. M. Hooghe
panelvoorzitter

Bijlage 1: Paneladvies herbeoordeling wo-bacheloropleiding Philosophy, Politics and Economics (dossiernummer 004604).

Voorwaarde 1:

De opleiding dient de structuur van de coördinatie te herzien. Daarbij dient het beleid en de structuur te waarborgen dat de coördinatoren, reeds bij de start van het aanbieden van het programma, over voldoende autoriteit, ervaring, middelen en toegewezen uren beschikken om het programma op een adequate manier aan te sturen en verder te ontwikkelen.

Bevindingen

In de herbeoordelingsrapportage stelt de opleiding dat zij naar aanleiding van het paneloordeel de structuur van de coördinatie als volgt heeft herzien:

- Het personeel dat als coördinator is betrokken bij het management en de organisatie van het programma is van een hoger functieniveau dan in het oorspronkelijk voorstel (UHD).
- De commissieleden die het PPE programma hebben ontwikkeld, zijn nu betrokken in de coördinatiestructuur.
- Er is een positie gecreëerd voor een operational manager.
- Er is onderscheid gemaakt tussen de verschillende coördinerende rollen gebaseerd op de moduleinhoud in plaats van op basis van opleidingsjaar.

Er is tevens een Management Team (MT) ingesteld, bestaande uit hoogleraren van de drie betrokken VU faculteiten, voorgezeten door de Dean van het John Stuart Mill College, waarin de opleiding bestuurlijk is ondergebracht. Dit MT is verantwoordelijk voor besluiten met betrekking tot de beleidsrichting van het College en voor de implementatie van het programma en van beslissingen van de Board, het hoogste bestuurlijk orgaan in het College. Elk disciplinair lid is verantwoordelijk voor de coherentie en kwaliteit van de verschillende onderdelen in het programma uit de betreffende discipline. Het MT is gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit en samenhang van het programma als geheel.

De vijf coördinatoren zullen het Coördination Team (CT) van de opleiding gaan vormen. Het is momenteel nog niet bekend hoe of door wie dit CT zal worden voorgezeten. De opleiding heeft het aantal coördinatoren verhoogd van drie naar vijf en het vereiste niveau voor coördinatoren bijgesteld van Assistent Professor naar Associate Professor, hetgeen de autoriteit van deze positie versterkt. Een uitzondering hierop is de coördinator Integrative Courses, een functie die gezamenlijk zal worden uitgevoerd met de Dean van het College. De opleiding garandeert in het dossier dat de zwaarte van de functie van coördinator nu correspondeert met de vereiste ervaring en functieniveau van de aan te stellen personen. De werving voor de vier vacante posities van coördinator is opgestart en men verwacht deze voor de aanvang van het programma te kunnen invullen. De opleiding geeft aan dat bij de werving van coördinatoren en juniordocenten een expliciete vereiste is dat zij bereid zijn om actief bij te dragen aan het vormen van een PPE-gemeenschap.

Het aantal beschikbare uren voor de Dean van het College is in vergelijking met de oorspronkelijk aanvraag gelijk gebleven. De Dean dient binnen het College alle lagen in het bestuur te coördineren en heeft de dagelijkse leiding over de gang van zaken binnen het College. Het panel heeft met de Dean gesproken of dit mogelijk is binnen een aanstelling van 0,4 fte. De Dean geeft aan dat dit naar zijn idee zeker mogelijk is en dat hij reeds ervaring heeft met een vergelijkbare functie met een vergelijkbaar aantal uren. Hij ziet hierin geen probleem.

Overwegingen

Het panel constateert dat de coördinatiestructuur duidelijk zwaarder is aangezet dan in de oorspronkelijke aanvraag. Er is een Management Team aan de structuur toegevoegd en de functie van coördinator heeft aan zwaarte gewonnen, het aantal coördinatoren is uitgebreid en de onderverdeling van taken geschiedt op basis van inhoud. Dit maakt dat de oorspronkelijke bezwaren met betrekking tot autoriteit van coördinatoren zijn weggenomen en het panel van oordeel is dat coördinatoren in de huidige opzet over meer dan voldoende autoriteit, ervaring, middelen en toegewezen uren beschikken. Door de combinatie

van meer en zwaardere coördinatoren en het nieuw toegevoegde Management Team zal de opleiding volgens het panel zeker in staat zijn het programma op een adequate manier aan te sturen en verder te ontwikkelen.

Het panel constateert daarnaast dat binnen de gekozen oplossing nog enkele zaken wat betreft aansturing en rolverdeling tussen Coördinatoren Team en Management Team worden open gelaten. Het panel is, net als de opleiding, van mening dat dit zich in de praktijk verder zal uitkristalliseren. Echter, gezien het speciale multidisciplinaire karakter van de opleiding, kan volgens het panel reeds worden geanticipeerd op discussie die in de praktijk zal ontstaan op academisch niveau rondom de balans tussen de verschillende disciplines. Het panel wil daarom ter overweging meegeven om vooraf reeds helder vast te leggen hoe de coördinatie tussen de verschillende managementlagen van de opleiding hierbij is afgebakend en wie daarbij welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft. Een duidelijke voorzittersrol binnen het Coördination Team, bijvoorbeeld door de Dean, kan deze helderheid versterken.

Voorwaarde 2:

De opleiding dient te beschikken over of uitzicht te hebben op huisvesting waarin het beoogde kleinschalig en intensief onderwijs kan plaatsvinden en die voldoende ruimte biedt voor de ontwikkeling van de community van docenten en studenten en van studenten onderling. De opleiding dient een concreet en adequaat beleid te hebben om deze community tot ontwikkeling te laten komen.

Bevindingen

De opleiding heeft een aantal criteria voor huisvesting van het College geformuleerd, waaronder de mogelijkheden voor communityvorming, de relatie met de betrokken faculteiten en voorzieningen van de VU en de mogelijkheid om extra-curriculaire initiatieven te faciliteren, zoals lezingen en masterclasses. De opleiding heeft op basis van deze criteria een aantal potentiële locaties op de campus en daarbuiten getoetst en beoordeeld. Hieruit kwam naar voren dat de vierde verdieping van het hoofdgebouw VU het meest geschikt wordt bevonden voor huisvesting van het College. Deze verdieping wordt verbouwd tot een plek die herkenbaar gericht is op het faciliteren van de community van studenten onderling en van docenten en studenten. Daartoe zijn verschillende soorten ruimtes voorzien binnen een herkenbaar begrensd gebied. De communityruimten, seminarruimten en de werkomgeving zijn specifiek toegewezen aan de opleiding en als zodanig herkenbaar. De vierde verdieping ligt strategisch tussen de centrale voorzieningen van de VU en de betrokken faculteiten en biedt de mogelijkheid om door het later toevoegen van aanpalende ruimtes op vrij eenvoudige wijze geleidelijk in omvang te groeien tot een voorziening voor 500 studenten in de steady state van de opleiding.

Het huisvestingsconcept gaat uit van een duidelijk en herkenbaar 'hart' van de opleiding waaraan de verschillende functies geschakeld zijn. Om een PPE community te creëren zijn de onderwijsomgeving, de werkomgeving en de omgeving voor ontmoeting, zelfstudie en samenwerken geclusterd. De locatie is zowel overdag, in de avonduren als in het weekend toegankelijk, ook voor extra-curriculaire activiteiten. Het panel heeft tijdens het locatiebezoek een korte rondleiding gekregen over een vergelijkbare verdieping en de architect van het huisvestingsplan heeft tijdens het gesprek een presentatie gegeven van de concrete plannen met de vierde verdieping.

De Dean, de operational manager, de vijf coördinatoren en de junior docenten zullen hun werkplek binnen het John Stuart Mill College hebben voor het deel van hun betrekking dat aan het College is toegewezen. Gespreksdeelnemers geven aan dat zij verwachten dat ook docenten van buiten het College voor een deel van de week hier hun werkzaamheden zullen uitvoeren, vanwege de aantrekkingskracht van het multidisciplinaire karakter. De Dean zelf verwacht vrijwel volledig in het College aanwezig te zijn, ook voor het uitvoeren van onderzoek. Coördinatoren en junior docenten hebben een zichtbare werkplek en zijn goed benaderbaar voor studenten. Er zijn diverse 'aanlandplekken' met voorzieningen voor docenten van de betrokken faculteiten, om interfacultaire kennisuitwisseling en samenwerking te faciliteren.

De opleiding neemt verschillende initiatieven om het gemeenschapsgevoel onder studenten te bevorderen, die zij beschrijft in een "Road Map". Zo is zij in overleg om huisvesting van studenten zoveel mogelijk bij elkaar te realiseren, en besteedt ze in de voorlichting expliciet aandacht aan de pro-activiteit die verwacht wordt in het opbouwen en onderhouden van een community rondom de opleiding. Er zal een PPE Student Society worden opgericht, financieel ondersteund door het College, waar initiatieven die worden gestimuleerd door het College (zoals een conference en een journal) worden ontwikkeld, evenals bottom-up initiatieven van studenten zelf. Tijdens de introductieweek zal hiertoe een "Founding Committee" worden opgericht. Het panel heeft met de opleiding gesproken over de faciliteiten voor deze op te richten studievereniging. Momenteel is voor de vereniging een ruimte voorzien die inpandig is, met als doel deze als verzamel/opslagruimte te gebruiken. De opleiding erkent dat deze minder geschikt is voor overleg, maar legt uit dat het idee is dat studenten hiervoor van de overige ruimten gebruik maken en dat hiermee tijdens het ontwerpen van deze ruimten ook rekening is gehouden. Zo kan de lounge ruimte eenvoudig geschikt worden gemaakt voor het geven van presentaties.

Het Coördination Team is samen met de operational manager verantwoordelijk voor het actief stimuleren van gemeenschapsvorming. Voor de verschillende activiteiten die de studievereniging zal ontplooiën, waaronder het organiseren van een conferentie, het opzetten van een journal, blue sky projects etc, zal bovendien begeleiding van één of meerdere docenten nodig zijn. De opleiding wil hiervoor verschillende docenten inzetten, waarmee zij het aantal docenten vergroot dat is betrokken bij extra-curriculaire activiteiten.

Overwegingen

Het panel ziet dat de opleiding een weloverwogen keuze heeft gemaakt om de vierde verdieping van het hoofdgebouw van de VU te selecteren als huisvesting voor het College. Daarmee is gekozen voor huisvesting in het hart van de instelling. Deze verdieping zal volgens het huisvestingsplan worden omgebouwd tot een uitnodigende, kleurrijke, ongedeelde eigen ruimte die in functie staat van de doelstellingen van de opleiding, geschikt is voor de omvang van de groepen waarin wordt gewerkt wordt en die community vorming faciliteert. Het panel is van oordeel dat deze ruimte na de aanpassingen zich goed leent voor het verzorgen van kleinschalig en intensief onderwijs.

Het panel concludeert tevens dat voor het eerste jaar de voorziene ruimte voldoende bemeten is voor het aantal te verwachten studenten. Dit maakt het mogelijk om in deze fase creatief om te gaan met de ruimte in het licht van de te vervullen functies en om na te gaan hoe de verschillende ruimten het beste tot hun recht komen. Hiermee kan ook worden bekeken of er wellicht bij de studievereniging de behoefte zou bestaan aan een eigen ruimte voor overleg, en of de huidige werkruimten voldoende prikkels bevatten om docenten hier inderdaad regelmatig aanwezig te laten zijn. Deze ervaring kan vervolgens worden meegenomen in de plannen voor de uitbreidingsfase.

Het panel is van oordeel dat de voorziene ruimte qua oppervlakte en inrichting voldoet voor de aanloopfase van de opleiding en voldoende uitbreidingsmogelijkheden biedt voor de steady state fase. Daarnaast is het van oordeel dat de huisvestingsplannen duidelijk in functie staan van het creëren van een gemeenschap, zowel tussen studenten onderling als tussen studenten en docenten. Het is van oordeel dat de inspanningen en activiteiten die de opleiding voor ogen heeft en heeft beschreven in de Road Map, de gemeenschapsvorming zullen stimuleren. Het panel concludeert dat de invulling van de huisvesting nauw is verweven met de visie van de opleiding op community building. Het panel adviseert de opleiding om in de interne kwaliteitszorg tijdens de opstartfase aandacht te besteden aan de tevredenheid van personeel en studenten over de indeling van de ruimte, in het bijzonder ten aanzien van de kamer voor de studentenvereniging.

Conclusie

Het panel concludeert dat aan beide gestelde voorwaarden ruimschoots door de opleiding is voldaan. De coördinatiestructuur is herzien en deze waarborgt momenteel in voldoende mate dat de coördinatoren, reeds bij de start van het aanbieden van het programma, over voldoende autoriteit, ervaring, middelen en toegewezen uren beschikken om het programma op een adequate manier aan te sturen en verder te

ontwikkelen. De huisvesting biedt voldoende en geschikte ruimten voor kleinschalig en intensief onderwijs en staat duidelijk in functie van het creëren van een gemeenschap. De opleiding heeft met de Road Map concreet en adequaat beleid ontwikkeld om de community tot ontwikkeling te laten komen. Het panel heeft in dit advies diverse aanbevelingen gegeven en suggesties gedaan ter verdere ontwikkeling, die echter niets afdoen aan dit positieve advies op de gestelde voorwaarden. Het panel beoordeelt hiermee de onderwijsleeromgeving als voldoende (standaard 2) en adviseert om het eindoordeel over de toets nieuwe opleiding als positief te beoordelen.

Bijlage 2: Panelsamenstelling herbeoordeling wo-bacheloropleiding Philosophy, Politics and Economics van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Voorzitter:

- prof. dr. M. Hooghe, gewoon hoogleraar politicologie en sociologie aan de KU Leuven;

Leden:

- prof. dr. ir. C.A.M. Mouwen, emeritus hoogleraar Strategie en Innovatie voor de non-profit sector Tilburg University
- prof. dr. J. Muysken, honorair hoogleraar Economics aan de Faculteit Economics and Business Administration, Maastricht University;
- L. van Doremalen BSc. (student-lid), studeert in de wo-master Experimental Physics van de Universiteit Utrecht.

Het panel werd bijgestaan door dr. Thomas de Bruijn, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Suzanne den Tuinder, Odion Onderwijsonderzoek, secretaris.